

Список використаних джерел:

1. Кицяк В.Ф. *Формування рекреаційно-туристичного кластеру та його вплив на підвищення ефективності управління сферою рекреації і туризму* / В.Ф. Кицяк // *Матеріали III наук.-практ. конференції "Інформаційні технології в управлінні туристичною та курортно-рекреаційною економікою"*. – Бердянськ: АУІТ "АРИУ", 2007. – С.76-80.

2. Мальська М.П. *Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: Монографія* / М. П. Мальська М.П., М. Й. Рутинський, Н.М.Паньків. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 268 с.

3. Ильина Е.Н. *Туроперейтинг: организация деятельности* / Е.Н. Ильина. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 256 с.

Тарас СТЕЦЬКІВ
науковий керівник
к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.
ІФННІМ THEY

ОПТИМІЗАЦІЙНІ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНІМИ ЗАПАСАМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ

Проблема управління запасами для роздрібних торговельних мереж в Україні пов'язується з значними коливаннями попиту на товари розширеного асортименту, що викликається нестабільністю економічного середовища, коливаннями валютних курсів, загальним зниженням рівня суспільного добробуту та загостренням воєнно-політичного протистояння на Сході країни.

У зв'язку з цим система управління запасами торговельного підприємства повинна відповідати наступним вимогам:

- планування закупівель необхідно здійснювати так, щоб в їх структурі велика частка доводилася на товар, який користується найбільшим попитом;
- необхідна диференціація в закупівельній політиці підприємства, критерієм вибору постачальників для товарів з високою стабільною швидкістю продажів слід визначити надійність постачань, для решти товарів — ціновий чинник.

При визначенні об'ємів закупівель для критичних запасів слід використовувати логістичні системи управління запасами, засновані на розрахунку оптимального розміру замовлення, для інших можна визначати об'єм постачання виходячи з середньомісячного споживання [1].

З цією метою, як найбільш доступний метод моніторингу товарного асортименту (і активності покупців) може бути використаний підхід, який базується на класифікації товарообігу і товарних запасів, вимірюваних в одиницях реалізації (попиту) (АВС-аналіз), і класифікації по структурі споживання (XYZ - аналіз).

У роботі пропонується диференційований підхід до прогнозування попиту на різні групи товарів. Зважаючи на значну трудомісткість розрахунків по побудованій імітаційній моделі, її можна використовувати для управління запасами товарів групи AZ, для яких застосування простіших методів не дає бажаного результату, і характерна висока споживча вартість, низький ступінь надійності прогнозу в результаті стохастичного споживання. Для системи управління запасами з тривалим періодом виконання замовлень ця група може складати істотну частку зі всієї групи А. Для товарів групи AX і AY з достатньо високою точністю прогнозування, наявністю тенденцій і сезонних коливань можливо застосування спрощених методів [2, с. 25-28].

Першим кроком побудови системно-динамічної моделі є розробка причинно-наслідкової діаграми закупівельно-збутового процесу. На рис. 1. відображені загальні залежності між характеристиками закупівельного і збутового процесів.

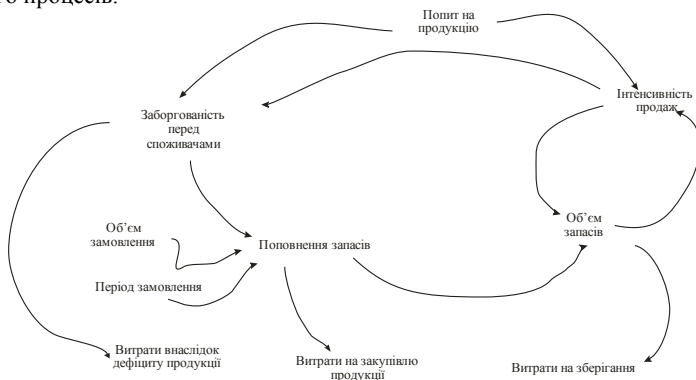

Рис. 1. Причинно-наслідкова діаграма закупівельно-збутового процесу

Розроблена системно-динамічна модель закупівельно-збутового процесу торгового підприємства включає 5 блоків:

1. Процес управління замовленнями.
2. Процес управління складом.
3. Визначення оптимального розміру замовлень.
4. Процес формування витрат.
5. Процес формування виручки і прибутку.

Очевидно, що запропонована система управління запасами торговельних мереж в Україні допускає зменшення кількості товару на складі, завдяки чому знижуються витрати на зберігання продукції. Значний вплив на скорочення витрат надає зниження резервного рівня запасів на складі. Результати моделювання показали, що система управління запасами, торговельних мереж заснована на побудованій моделі управління запасами, підтримує бажаний рівень обслуговування споживачів впродовж всього періоду, незалежно від варіації попиту.

Застосування даної моделі приводить до отримання декількох видів економічного ефекту:

- частина коштів, які зберігаються в товарах, виходить в обіг за рахунок ліквідації надлишку дорогих запасів; це підвищує платоспроможність підприємства;

- відбувається економія засобів на організацію запасів в результаті оптимізації розміру замовлення; це зумовлено зниженням витрат на виконання замовлення, або зменшенням об'єму товару на складі;

- знижується ризик перебоїв в діяльності підприємства за рахунок мінімізації ризиків псування по найбільш цінних запасах класу А;

- при автоматизації розрахунків за допомогою програмного продукту Powersim скорочуються витрати часу на операції по управлінню запасами.

Розроблена модель управління торговими запасами – це не одноразовий захід, а постійно діючий механізм. Її впровадження необхідно відобразити в обліковій політиці будь-якого торговельного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Фролова Л.В. *Проблеми формування товарних запасів на торговельному підприємстві в умовах нестабільності* / Л.В. Фролова, О.С. Воскобоева // *Торгівля і ринок України : зб. наук. праць.* – Донецьк : Вид-во ДонНУЕТ. – 2009. – Вип. 27. – С. 226-230.

2. Харламова О. *ABC-анализ: методика проведення* / О. Харламова // *Управление компанией.* - 2006 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.4p.ru>.

3. Шиков В. *Азы управления запасами* / В. Шиков // *Логистика на инфопортале LogLink.ru* [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.loglink.ru>.

Ярослав ЗЛЕПКО
науковий керівник
к.е.н., викл. Стефанишин Л.С.
ІФННІМ THEY

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИРІШЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

В умовах, коли в Україну припинено постачання газу з Російської Федерації, на часі реалізація проектів з переведення якомога більшої кількості державних та комунальних об'єктів, населення, на альтернативні джерела енергії.

У зв'язку з подорожчанням основних енергоносіїв останнім часом питання використання альтернативних відновлювальних джерел енергії стало актуальним. В Україні, на відміну від країн Євро-зони, ринок альтернативних відновлювальних паливних ресурсів знаходиться на стадії зародження.